

Beynəlxalq siyasətdə yeni mərhələ

Ölkəmiz yalnız regional deyil, global məsələlərdə də fəal iştirak edir

Liderin gücü, nüfuzu həm də onun təsir imkanlarının coğrafi əhatə dairəsi ilə ölçülür. Güclü siyasi liderin fəaliyyətinin təsir dairəsi bir ölkə ilə məhdudlaşmır, bütövlükdə regional, hətta global əhəmiyyət daşıya bilər. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi həm daxili, həm də xarici siyasət regionda gedən siyasi, iqtisadi proseslərin axarına həlledici təsir göstərir. Məhz dövlətimizim başçısının liderlik keyfiyyətləri əsasında Azərbaycan beynəlxalq aləmdə böyük nüfuz qazanıb. Prezident İlham Əliyev ölkəni öndə gedən dövlətlər sırasına yüksəldib.

Misirin Şarm əl-Şeyx şəhərində keçirilmiş Yaxın Şərq Sülh Sammiti və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təşkilatçı tərəfin dəvəti ilə həmin sammitdə iştirakı ölkəmiz üçün də, regionumuz üçün də çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Sammit ABŞ Prezidenti Donald Tramp və Misir Prezidenti Əbdülfəttah əs-Sisi tərəfindən təşkil edilmişdi. Əsas məqsəd Yaxın Şərqdə davam edən toqquşmalar, Qəzza böhranı və digər humanitar, siyasi, təhlükəsizlik problemlərinə beynəlxalq həll yollarının tapılması ilə bağlı idi.

Sülh proseslərinin fəal iştirakçısı

Azərbaycan liderinin belə ali səviyyəli sammitdə iştirakı, ilk növbədə, ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun daha da yüksəlməsi baxımından önəmlidir. Sammitə yalnız global proseslərə geniş təsir imkanları olan məhdud sayda dövlət rəhbərləri dəvət olunmuşdu, bu protokolda ölkəmizin də yer alması Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə etibarlı və vacib aktor kimi qəbul edilməsinin göstəricisidir.

Sammit zamanı dünya liderlərinin Prezident İlham Əliyevin şəxsiyyətinə olan yüksək rəğbəti, onunla ünsiyyətə olan böyük maraq, ABŞ Prezidenti Donald Tramp da daxil olmaqla siyasi liderlərin dövlət rəhbərimizlə bağlı müsbət fikirləri bunu bir daha sərgiləyirdi.

Bu tədbirdə iştirak eyni zamanda ölkəmizin balanslaşdırılmış və fəal xarici siyasət kursuna dəlalət edir. Azərbaycanın yalnız regional deyil, global məsələlərdə də iştirak edərək tarazlı və praktik yönümlü siyasət yürütdüyü

nü ortaya qoyur. Belə bir siyasət Qərbi ölkələri ilə də, ərəb dünyası ilə də münasibətlərdə inamın formalaşmasına xidmət göstərir.

Cənab İlham Əliyevin Yaxın Şərq Sülh Sammitində iştirakı ölkəmizin və dövlətimizin başçısının regional barış və sülh təşəbbüslərində mühüm rolunu da nümayiş etdirir. Yaxın Şərq kimi mürəkkəb coğrafiyada sülh proseslərinin təşəbbüskarlarından biri kimi iştirak etmək Azərbaycan üçün strateji üstünlükdür. Və bu, humanitar problemlərin həllində, münaqişələrin dinc yolla tənzimlənməsində də dövlətimizin rolunu artırmış olacaqdır.

Sammit çərçivəsində dövlət başçıları, xarici işlər nazirləri arasında ikitərəfli və çoxtərəfli görüşlər üçün imkan yarandı. Bu da Azərbaycana yeni əməkdaşlıq sahələri açmaq, tərəfdaşlarla əlaqələri daha da gücləndirmək baxımından çox əhəmiyyətlidir. Ölkəmiz belə global tədbirlərdə fəal şəkildə təmsil olunmaqla beynəlxalq gündəmdə mövqeyini möhkəmləndirir.

Azərbaycan Qafqaz bölgəsindəki sülh proseslərində, enerji və nəqliyyat tranziti kimi strateji məsələlərdə də liderliyini genişləndirir. Prezident İlham Əliyevin sözügedən sammitdə iştirakı bu mövqeyin yalnız regionla məhdudlaşmadığını, eyni zamanda beynəlxalq sülh və təhlükəsizlik məsələlərində təmsilçilik səviyyəsinin yüksəldiyini göstərir.

Bütün bunlarla yanaşı, təbii ki, öz növbəsində beynəlxalq məsuliyyət və imic məsələləri də diqqətdən kənarda qalmamalıdır. Sülhə, ədalətə və insan haqlarına önəm verən dövlətlərə ehtiyac duyulan bir dövəmdə global platformalarda fəal iştirak həm humanitar, həm siyasi baxımdan Azərbaycanın imicinə, nüfuzuna müsbət təsir edir.

Bu, bir tərəfdən ölkənin bölgədaxili, digər tərəfdən isə beynəlxalq media və diplomatik dairələrdə qəbuluna kömək göstərir.

Ümumən, Prezident İlham Əliyevin Yaxın Şərq Sülh Sammitində iştirakı Azərbaycanın xarici siyasətdə yeni mərhələyə keçdiyini büruzə verir. Bu, yalnız regional deyil, global məsələlərdə fəal iştirak, diplomatik nüfuzun artması, sülh proseslərinə töhfə vermək və beynəlxalq barışın formalaşmasında Azərbaycana düşən rolun genişlənməsi deməkdir.

Azərbaycanın sülh modeli

Prezident İlham Əliyevin Yaxın Şərq Sülh Sammitində iştirakı eyni zamanda Azərbaycanın öz sülh modelini dünyaya təqdim etmə fürsətidir. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev şanlı ordumuzun və diplomatiyamızın gücü ilə qazandığımız tarixi Zəfərdən sonra son illərdə Cənubi Qafqazda sülhün "Azərbaycan modeli"ni formalaşdırıb. Güc və diplomatiya balansını əsasında torpaqların azad edilməsi, həmin ərazilərdə reintegrasiya və multikultural siyasət, region dövlətləri arasında iqtisadi integrasiya təşəbbüsləri bu modelin ayrı-ayrı elementləridir.

Yaxın Şərq kimi uzunmüddətli münaqişə regionuna bu modelin təqdim olunması Azərbaycanı praktik sülh qurucusu kimi tanıdır.

Ölkəmizin bu cür beynəlxalq tədbirlərdə iştirakı Ermənistanla sülh prosesinə güclü təsir göstərir. Azərbaycan sülh çağırışlarını yalnız bölgə daxilində deyil, global tribunallarda da səsləndirir. Bu isə Ermənistanın "təcrid olunmuş və tək qalmış tərəf" kimi görünməsinə gücləndirir.

Azərbaycanın müxtəlif global platformalarda, o cümlədən Yaxın Şərq platformasında "sülh tərəfdarı" kimi imici artdıqca, Ermənistanda müəyyən qüvvələrin vəziyyəti kəskinləşdirməyə çalışdıqları revanşist antisülh əhvalı daha qabarıq görünür. Məlumdur ki, ərəb dövlətlərinin hamısı olmasa da, bəziləri Ermənistanla tarixi, dini yaxınlıq baxımından neytral və ya soyuq münasibətdədirlər. Bu sammit

vasitəsilə Azərbaycan sülh proseslərində həmin ölkələrin də dəstəyini qazana bilər.

Çoxvektorlu diplomatiya

Geosiyasi reallıqları və Azərbaycanın çoxvektorlu balanslaşdırma siyasətini nəzərə alsaq, Yaxın Şərq Sammiti kimi platformalarda fəal iştirak həm də Azərbaycanın çoxvektorlu diplomatiyasının real nümayişidir. Bu siyasət Türkiyə ilə strateji müttəfiqliyi gücləndirən, Rusiya ilə əlaqələri qoruyan, Qərbi və ərəb dünyası ilə etibarlı münasibətlər saxlayan Azərbaycanın həm Moskva, həm Brüssel, həm də Qahirə-Riyad-Abu Dabi xəttində balanslı oyunçu olmasına imkan verir. Başqa sözlə, Azərbaycan artıq "Qafqazın lokal aktoru" deyil, qitələrarası geosiyasi körpü rolunda çıxış edir.

Yaxın Şərq Sülh Sammiti kimi platformalar həm də enerji təhlükəsizliyi və humanitar məsələlərin müzakirə olunduğu global məkandır. Azərbaycan burada iştirakı ilə daha iki istiqamətdə öz rolunu vurğulamış olur. Bunlardan birincisi, enerji diplomatiyasıdır - Azərbaycanın qaz və "yaşıl enerji" layihələri Avropa ilə yanaşı, ərəb ölkələrinin də marağındadır. Digər istiqamət isə humanitar təşəbbüslərdir ki, Qarabağda bərpa və reintegrasiya təcrübəsi, müharibədən sonrakı bərpa modelləri Yaxın Şərqdəki sülh gündəmlərinə nümunə kimi təqdim oluna bilər.

Bu, Azərbaycanın sülhə yalnız siyasi deyil, praktik və iqtisadi töhfə verən dövlət kimi qəbul olunmasını möhkəmləndirir. Ümumi nəticədən çıxış etsək, qeyd edə bilərik ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Yaxın Şərq Sülh Sammitində iştirakı bir tərəfdən Azərbaycanın "regional sülh ixracatçısı" kimi yeni identifikasiyasını gücləndirir, Ermənistanla sülh prosesinə əlavə beynəlxalq legitimlik qazandırır, digər tərəfdən isə Qafqaz-Yaxın Şərq-Avropa xəttində vahid sabitlik qütbü kimi ölkəmizin mövqelərini möhkəmləndirir.

*İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*